

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ЦЕНТР ПІДВИЩЕННЯ
КВАЛІФІКАЦІЇ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ДВНЗ

«Ужгородський національний
університет»

Протокол №3 від 05.03. 2026р.

Голова Вченої ради
проф. Володимир СМОЛАНКА

ПРОГРАМА

підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів загальної
середньої освіти, які забезпечують реалізацію Державного стандарту
профільної середньої освіти

(мистецька освітня галузь)

**«СТРАТЕГІЧНІ ВЕКТОРИ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО
СТАНДАРТУ ПРОФІЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ: МИСТЕЦЬКА
ГАЛУЗЬ ЯК ОСЕРЕДОК КРЕАТИВНОГО САМОВИРАЖЕННЯ ТА
НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ»**

Ужгород – 2026

Загальна інформація

Назва програми: «СТРАТЕГІЧНІ ВЕКТОРИ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО СТАНДАРТУ ПРОФІЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ: МИСТЕЦЬКА ГАЛУЗЬ ЯК ОСЕРЕДОК КРЕАТИВНОГО САМОВИРАЖЕННЯ ТА НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ»

Розробник: Романчак Ольга Олександрівна, завідувач навчально-методичною лабораторією підвищення кваліфікації та безперервного професійного розвитку ННЦ підвищення кваліфікації ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Напрямок навчання: реалізація державного стандарту профільної середньої освіти педагогічними працівниками, які викладають навчальні предмети/інтегровані курси (у тому числі вибіркові освітні компоненти) у профільній школі

Програму розроблено на основі типової програми: Типова програма підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти, які беруть участь у реалізації Державного стандарту профільної середньої освіти «Старша профільна школа: нові підходи та інструменти для вчителів». (наказ МОН України від 04.11.2025 № 1452 URL: <https://uied.org.ua/wp-content/uploads/2025/11/mo-n-1452-04.11>).

Обсяг програми: 30 академічних годин / 1 кредит ЄКТС

Термін дії програми: з 2026 до 2031 року

Рецензенти:

Пилип Романа Іванович, доцент кафедри декоративно-прикладного мистецтва, в.о. завідувача кафедри, кандидат мистецтвознавства Закарпатської академії мистецтв, лауреат обласної премії ім. Й. Бокшая та А. Ерделі

Боднарюк Людмила Степанівна, вчитель музичного мистецтва, художньої культури та інтегрованого курсу «Мистецтво» Виноградівської ЗОШ І-ІІІ ступенів №8, заслужений вчитель України

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність програми та виклики профілізації

Трансформація загальної середньої освіти в Україні входить у свою фінальну фазу – розбудову трирічної профільної школи (10–12 класи). Мистецька галузь у цьому контексті набуває особливого значення, оскільки вона відповідає за розвиток дивергентного мислення, емоційного інтелекту та здатності до міжкультурної комунікації – навичок, що визнані ключовими для успіху в ХХІ столітті. Затвердження Державного стандарту профільної середньої освіти (2024) вимагає від вчителя не лише знання історії мистецтв, а й володіння методиками кар’єрного консультування, проектування індивідуальних освітніх траєкторій та використання складного цифрового інструментарію.

Впровадження Державного стандарту профільної середньої освіти в мистецькій галузі є не лише нормативним викликом, а й унікальною можливістю для ревіталізації художньої освіти в Україні.

Дана програма інтегрує наукові здобутки у шкільну практику, дозволяючи вчителям вийти за межі стандартних підручників та залучити учнів до живої дослідницької діяльності. Програма відображає концептуальний перехід старшої школи на рівень профільного навчання, де мистецька освіта стає фундаментом для формування культурної компетентності, національної самобутності та підготовки майбутніх фахівців для креативних індустрій.

Цільова група: вчителі музичного та образотворчого мистецтва, інтегрованих курсів «Мистецтво», викладачі вибіркового модулю академічних ліцеїв.

Обсяг (тривалість)

Загальний обсяг програми становить 30 академічних годин, що відповідає 1 кредиту Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС).

Розподіл годин: теоретичне навчання (лекції) – до 30%, практична підготовка – не менше 50%, самостійна робота – до 20%.

Особливості реалізації програми

Реалізація програми базується на засадах андрагогіки, що передбачає врахування професійного досвіду вчителів та орієнтацію на вирішення конкретних практичних кейсів. Навчання може відбуватися за інтенсивною моделлю (короткостроковий курс тривалістю 1 тиждень) або за пролонгованою формою з розподілом модулів на довший період.

Форми підвищення кваліфікації

Основні форми реалізації: дистанційна.

Метою програми є системний розвиток професійно-педагогічних компетентностей вчителів для ефективного впровадження Державного стандарту профільної середньої освіти в мистецькій галузі, формування готовності до моделювання змісту профільного навчання та застосування інноваційних освітніх технологій у старшій школі.

Завдання підвищення кваліфікації

Для досягнення мети передбачено виконання наступних завдань:

працювати концептуальні засади Державного стандарту профільної середньої освіти та його складники (ключові компетентності, наскрізні вміння, групи результатів).

розкрити структуру та зміст Типової освітньої програми для 10–12 класів академічних ліцеїв у частині мистецького кластера.

сформувати практичні вміння щодо розроблення робочих навчальних програм на основі модельної програми «Мистецтво».

навчити інтегрувати елементи кар'єрного консультування та професійної орієнтації в уроки мистецького циклу.

ознайомити з інструментарієм формувального та підсумкового оцінювання навчальних досягнень учнів на основному та поглибленому рівнях.

опанувати цифрові інструменти (зокрема на основі ШІ) для створення автентичних навчальних матеріалів та персоналізації навчання: вивчення методик застосування Generative AI, Canva for Education (DALL-E, Midjourney), віртуальні музеї (VR/AR) та цифрові платформи для художньої творчості та візуалізації навчального матеріалу.

поглибити вміння здійснювати критеріальне оцінювання за трьома групами результатів (ГР 1: Пізнання мистецтва, художнє мислення (аналіз, інтерпретація, знання стилів. ГР 2: Художньо-творча діяльність і мистецька комунікація (практична діяльність, створення образів). ГР 3: Емоційний досвід, художньо-естетичне ставлення (емоційне сприйняття, ціннісне ставлення), пізнання, діяльність, ставлення)

сформувати здатність ідентифікувати освітні втрати, проектувати стратегії їх подолання та розробляти інструменти для діагностики освітніх втрат;

інтеграція елементів кар'єрного консультування та soft skills у викладання мистецьких дисциплін.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться

Програма спрямована на вдосконалення компетентностей, визначених Професійним стандартом «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (наказ МОН № 1225 від 29.08.2024):

Предметно-методична компетентність (А2): здатність моделювати зміст навчання згідно з профілем (академічний/професійний), обирати доцільні методики навчання мистецької освітньої галузі.

Інформаційно-цифрова компетентність (А3): використання цифрових ресурсів для організації освітнього процесу, володіння методами перевірки інформації на достовірність (медіаграмотність).

Емоційно-етична компетентність (Б2): фахова здатність усвідомлювати свої емоції та керувати ними, застосовувати ненасильницьку комунікацію та підтримувати позитивну взаємодію.

Організаційна компетентність (Г2): здатність ефективно планувати, організовувати та координувати діяльність, ресурси та процеси для досягнення поставлених освітніх цілей.

Оцінювально-аналітична компетентність (Г3): володіння сучасним інструментарієм оцінювання, здатність аналізувати прогрес учня та надавати якісний зворотний зв'язок.

Очікувані результати навчання

За результатами навчання педагоги оволодіють знаннями та розвинуть уміння щодо:

Організації освітнього процесу в старшій школі відповідно до нормативно-правових засад Державного стандарту профільної середньої освіти;

розробляти календарно-тематичне планування для 10–12 класів, адаптуючи модельні програми до потреб конкретного профілю;

використовувати техніки сторітелінгу, гейміфікації та проєктного навчання для підвищення мотивації старшокласників;

застосовувати цифрові платформи (Generative AI, Canva for Education (DALL-E, Midjourney), віртуальні музеї (VR/AR) для художньої творчості та візуалізації навчального матеріалу.;

будувати освітній процес на засадах профорієнтації, допомагаючи учням усвідомити роль мистецьких навичок у майбутній кар'єрі;

здійснювати критеріальне оцінювання за 12-бальною шкалою, враховуючи вимоги до основного та поглибленого рівнів (індекс П) ;

проєктувати плани подолання освітніх втрат на основі результатів діагностування знань.

Система та критерії оцінювання результатів навчання

Оцінювання успішності слухачів базується на компетентнісному підході та включає:

1. **Поточний контроль:** виконання практичних завдань у межах кожного модуля (створення фрагмента робочої програми, розробка цифрового дидактичного матеріалу)

2. **Підсумковий контроль:** проходження кваліфікаційного тестування: Тестування проводиться в онлайн-режимі, включає 20 запитань, кожне з яких оцінюється в один бал, загальна кількість балів, яку може отримати слухач - 20. Прохідний поріг – 70% правильних відповідей (14 балів)

3. **Презентація випускного проєкту (кейсу).** (10 балів)

Рівень виконання	Характеристика	Бали (%)
Високий	Глибоке розуміння Стандарту, творчий підхід до моделювання програм, володіння цифровими інструментами на рівні експерта	90–100
Достатній	Успішне застосування методик, виконання всіх завдань за зразком, розуміння специфіки оцінювання	75–89
Середній (Прохідний)	Володіння базовою термінологією, часткове виконання практичних кейсів	70–74
Незадовільний	Невиконання ключових завдань, низький рівень володіння інструментарієм Стандарту	< 70

Для отримання свідоцтва необхідно набрати не менше 70% від загальної суми балів.

Документ про підвищення кваліфікації: Свідоцтво про підвищення кваліфікації видається за умови отримання від 21 до 30 балів за виконання всіх зазначених вище завдань, тоді програма підвищення кваліфікації вважається виконаною. За умов отримання оцінки нижче 21 балу потрібне додаткове опрацювання та повторне виконання завдань.

Документ про підсумки підвищення кваліфікації

За результатами опанування програми видається свідоцтво за програмою підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти, які забезпечують реалізацію Державного стандарту профільної середньої освіти «СТРАТЕГІЧНІ ВЕКТОРИ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО СТАНДАРТУ ПРОФІЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ: МИСТЕЦЬКА ГАЛУЗЬ ЯК ОСЕРЕДОК КРЕАТИВНОГО САМОВИРАЖЕННЯ ТА НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ», обсягом годин (30 год), перелік вдосконалених компетентностей та результати оцінювання.

Технічний дизайн документа відповідає вимогам Постанови КМУ № 800.

Вартість програми: 750 грн

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Навчально-тематичний план побудований таким чином, щоб забезпечити баланс між теоретичним обґрунтуванням та практичним відпрацюванням навичок. На практико-орієнтовані види роботи відведено 53,4% навчального часу, на лекції – 26,6%, на самостійну роботу – 13,3%, а підсумковий контроль займає 6,7%.

Назва навчальних тем	Кількість годин				
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Контрольні заходи	Усього
МОДУЛЬ 1. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОФІЛЬНОГО НАВЧАННЯ МИСТЕЦЬКОЇ ГАЛУЗІ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ОСВІТИ					
1.1. Засади реалізації Державного стандарту профільної середньої освіти (Мистецька освітня галузь)	1	1	1	-	3
1.2. Типова освітня програма для академічних ліцеїв та особливості її реалізації для організації профільного навчання мистецької галузі	1	1	1	-	3
Разом за модулем	2	2	2		6
МОДУЛЬ 2. МОДЕЛЮВАННЯ ЗМІСТУ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ МИСТЕЦТВА В АКАДЕМІЧНОМУ ЛІЦЕЇ					
2.1. Модельні навчальні програми з мистецтва для 10–12 класів: складники та адаптація	1	1	1	-	3
2.2. Навчальні програми з мистецтва для 10–12 класів: розроблення, затвердження, упровадження		2	1	-	3
Тема 2.3. Організація освітнього простору з мистецтва в академічному ліцеї.		2			2
Разом за модулем	1	5	2	-	8
МОДУЛЬ 3. ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ МИСТЕЦТВА, ІНТЕГРОВАНІХ КУРСІВ ОСНОВНОГО ТА ПОГЛИБЛЕНИХ РІВНІВ У СТАРШІЙ ПРОФІЛЬНІЙ					

ШКОЛІ					
3.1. Інноваційні технології викладання мистецтва на основному та поглиблених рівнях	1	3	-	--	4
3.2. Цифрова трансформація у процесі навчання мистецької галузі (Generative AI, Canva for Education (DALL-E, Midjourney), віртуальні музеї (VR/AR) та цифрові платформи для художньої творчості та візуалізації навчального матеріалу.	1	2	-	-	3
3.3. Кар'єрне консультування та креативне підприємництво: soft skills вчителя мистецтва		1	-	-	1
Разом за модулем	2	6	0	-	8
МОДУЛЬ 4. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ МИСТЕЦТВА НА РІВНІ ПРОФІЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ					
4.1. Критерії та інструментарій оцінювання мистецтва за трьома групами результатів у старшій профільній школі	1	2	-	-	3
4.2. Методика діагностування та компенсації навчальних розривів	1	2	-	-	3
Разом за модулем	2	4	-	-	6
Підсумкові заходи	-	-	-	2	2
УСЬОГО	8	16	4	2	30

ЗМІСТ ПРОГРАМИ:

МОДУЛЬ 1. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОФІЛЬНОГО НАВЧАННЯ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ОСВІТИ

1.1. Засади реалізації Державного стандарту профільної середньої освіти (Мистецька освітня галузь)

Зміст і структура Державного стандарту профільної середньої освіти. Базовий навчальний план профільної середньої освіти. Аналіз Держстандарту

профільної освіти з акцентом на мистецьку компетентність. Зміна освітніх пріоритетів у сучасній школі: перехід від знанневої моделі до компетентнісної та розвитку творчих і життєвих навичок учнівства. Роль інтегрованого курсу «Мистецтво» у формуванні креативності, емоційного інтелекту та ціннісного ставлення до культури. Реалізація сучасних підходів у мистецькій освіті в умовах очного, дистанційного та змішаного навчання.

Створення міждисциплінарних мистецькотехнологічних проєктів. Вчитель має усвідомити, як через уроки мистецтва формуються не лише художні навички, а й вільне володіння державною мовою (через мистецтвознавчу термінологію), математична компетентність (через ритм, пропорції, золотий перетин), інноваційність та цифрова грамотність. Компетентнісний потенціал мистецької освітньої галузі та базові знання.

1.2. Типова освітня програма для академічних ліцеїв та особливості її реалізації для організації профільного навчання мистецької галузі

Структура та зміст Типової освітньої програми для 10–12 класів закладів загальної середньої освіти, які забезпечують здобуття профільної середньої освіти за академічним спрямуванням, та особливості її реалізації для організації навчання мистецтва. Типовий навчальний план. Обов'язкові та вибіркові освітні компоненти. Інтегровані курси (зокрема й міжгалузеві). Форми організації освітнього процесу. Кластери та профілі навчання. Змінні групи. Засади створення освітньої програми закладу освіти на основі Типової освітньої програми.

Розглядається розподіл годин за освітніми галузями. Для мистецької галузі критично важливим є розуміння різниці між обов'язковими компонентами, спільними для всіх профілів, та вибірковими курсами за обраним профілем. Вчителі аналізують можливості перерозподілу годин для поглибленого вивчення предметів мистецького циклу в ліцеях професійного спрямування, де на галузь виділяється значно більший ресурс (кредити ЄКТС).

МОДУЛЬ 2. МОДЕЛЮВАННЯ ЗМІСТУ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ МИСТЕЦТВА В АКАДЕМІЧНОМУ ЛІЦЕЇ

2.1. Модельні навчальні програми з мистецтва для 10–12 класів: складники та адаптація

Модельні навчальні програми для обов'язкових та вибіркових освітніх компонентів. Складники модельних навчальних програм профільної середньої освіти. Вимоги до модельних навчальних програм. Модельні навчальні програми з мистецтва поглибленого рівня. Адаптація модельних навчальних програм до специфіки закладу освіти та профілю навчання.

Вчителі вивчають реєстр модельних програм, рекомендованих МОН для мистецької галузі. Основна робота полягає в опануванні методики адаптації

цих програм до специфіки конкретного закладу, врахування інтеграції локальних досліджень та актуальних мистецьких трендів.

2.2. Навчальні програми з мистецтва для 10–12 класів: розроблення, затвердження, упровадження

Навчальні програми для обов'язкових та вибіркового освітніх компонентів. Розроблення навчальних програм курсів навчання мистецтва на основі модельних / не на основі модельних програм. Освітній дизайн навчальної програми. Ідеї для створення навчальних програм. Затвердження та впровадження навчальних програм.

Проектування інтегрованих курсів. Профільна школа заохочує створення інтегрованих курсів. Наприклад, поєднання мистецтва з технологічною галуззю народжує курс «Дизайн середовища та комп'ютерна графіка». Вчителі вчать формулювати очікувані результати навчання, які б охоплювали декілька галузей одночасно, забезпечуючи цілісність світогляду учня.

Тема 2.3. Організація освітнього простору з мистецтва в академічному ліцеї.

Сучасні вимоги до організації освітнього простору та матеріально-технічного забезпечення в академічному ліцеї. Платформи дистанційного навчання та їхні функціональні можливості. Організація змішаного навчання мистецтва: поєднання очних і дистанційних форм. Засоби викладання мистецтва охоплюють весь спектр матеріальних, технічних та дидактичних інструментів, що використовуються вчителем і учнями для ефективного засвоєння змісту, формування естетичних почуттів та розвитку художньо-творчих здібностей.

Серед важливих засобів є наочні (візуальні та аудіовізуальні) засоби, які забезпечують сприйняття творів мистецтва, високоякісні репродукції картин, фотографії архітектурних і скульптурних шедеврів. Мультимедійні засоби: презентації (PowerPoint, Google Slides), навчальні відеофільми, кінофрагменти (для вивчення кіномистецтва, хореографії, театру), анімаційні ролики.

МОДУЛЬ 3. ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ МИСТЕЦТВА, ІНТЕГРОВАНИХ КУРСІВ ОСНОВНОГО ТА ПОГЛИБЛЕНИХ РІВНІВ У СТАРШІЙ ПРОФІЛЬНІЙ ШКОЛІ

3.1. Інноваційні технології викладання мистецтва на основному та поглиблених рівнях

Штучний інтелект (AI) у мистецькій освіті. ШІ розглядається як інструмент персоналізації навчання. Системи аналізують стиль роботи учня та пропонують вправи для вдосконалення конкретних навичок (композиція,

колористика). Вчителі опановують генератори зображень (DALL-E, Midjourney) та музики як засоби подолання «страху білого аркуша». Обговорюються критичні питання академічної доброчесності та авторського права в епоху нейромереж.

3.2. Цифрова трансформація у процесі навчання мистецької галузі (Generative AI, Canva for Education (DALL-E, Midjourney), віртуальні музеї (VR/AR) та цифрові платформи для художньої творчості та візуалізації навчального матеріалу.

Технології віртуальної реальності дозволяють учням не просто спостерігати, а «проживати» мистецтво, перетворюючись із обсерваторів на експериментаторів. Розглядається досвід створення інтерактивних віртуальних турів експозиціями музеїв (наприклад, Bokshay Museum Online). Вчителі вчаться використовувати Canva Visual Suite для створення мультимедійних презентацій та портфоліо учнівських робіт.

3.3. Кар'єрне консультування та креативне підприємництво: soft skills вчителя мистецтва

Концепція сучасної профорієнтації в НУШ. Мистецька освіта як база для Soft Skills: комунікація, аргументація, емоційний інтелект. Вчитель мистецтва в профільному ліцеї має володіти навичками кар'єрного коуча. Вчителі знайомляться з атласом професій майбутнього в креативних індустріях: від UX/UI дизайнера та концепт-артиста ігор до арт-менеджера та звукорежисера. Обговорення значення інвестицій у культуру та основи культурного менеджменту, що допомагає учням зрозуміти економічну цінність своєї творчості.

МОДУЛЬ 4. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ МИСТЕЦТВА НА РІВНІ ПРОФІЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

4.1. Критерії та інструментарій оцінювання мистецтва за трьома групами результатів у старшій профільній школі

Відповідно до Державного стандарту, оцінювання здійснюється за трьома групами результатів (ГР) :

1. Пізнання мистецтва, художнє мислення (ГР1): здатність декодувати мистецькі тексти, аналізувати стилі та напрями.
2. Художньо-творча діяльність, мистецька комунікація (ГР2): технічне виконання робіт, ініціювання ідей, співпраця в групових проєктах.
3. Емоційний досвід, художньо-естетичне ставлення (ГР3): рефлексія над власним прогресом, виявлення ціннісних суджень щодо мистецьких явищ.

Розробка матриці оцінювання для 12-бальної системи, де кожен рівень (початковий, середній, достатній, високий) має чіткий опис очікуваних дій учня. Специфіка оцінювання на поглибленому рівні (індекси з літерою П). Технології формувального оцінювання: рубрики, чек-листи, самооцінювання та взаємооцінювання. Оцінювання проєктної та дослідницької діяльності старшокласників.

4.2. Методика діагностування та компенсації навчальних розривів

В умовах воєнного стану та переривчастого освітнього процесу виникають значні розриви в практичних навичках учнів. Вчителі вивчають стратегії швидкого діагностування цих втрат та розробляють програми надолуження знань через інтенсивні методики (мікронавчання, відеоінструктажі, інтерактивні панелі). Розглядаються аспекти психосоціальної підтримки учнів через арт-терапевтичні техніки, що допомагає стабілізувати емоційний стан підлітків.

Поняття освітніх втрат (втрата доступу до навчання) та освітніх розривів (різниця між очікуваними та реальними знаннями). Інструменти вхідного та поточного діагностування: цифрові тести, спостереження, аналіз учнівських робіт. Побудова індивідуальних траєкторій надолуження знань. Адаптація змісту програми: концентрація на ключових темах, інтеграція матеріалу, використання міжпредметних зв'язків. Психосоціальна підтримка як фундамент для подолання когнітивних бар'єрів. Травма-інформований підхід в освіті: створення емоційно безпечного середовища на уроках мистецтва.

Орієнтовний перелік практичних завдань

Практичний компонент становить понад 50% часу програми, що гарантує перетворення знань на професійні вміння.

1 **Кейс-адаптація програми.** Вибір модельної програми інтегрованого курсу «Мистецтво» та внесення змін (30%), що відображають регіональну специфіку (напр., локальне народне мистецтво). Розробка фрагменту модифікованої робочої програми.

2. **Створення плану уроку** з використанням ШІ-генераторів для розробки ескізу муралу на патріотичну тематику.

3 **Віртуальна галерея.** Розробка концепції віртуальної виставки учнівських робіт на платформі Padlet або Artsteps з елементами аудіогіда та QR-кодами. Розмістити посилання на інтерактивну дошку / виставку

4 **Матриця критеріїв.** Розробка критеріїв оцінювання для творчого проєкту «Арт-бук моєї ідентичності» для ГР1, ГР2 та ГР3
Таблиця дескрипторів оцінювання (1-12 балів)

5 **План-конспект профорієнтаційного уроку:** Розробка сценарію заняття на тему «Мистецтво в мережі середнього бізнесу», інтегрувавши вправи з написання бізнес плану для організації підприємницької діяльності із залученням сучасних видів мистецтва.

Вимоги до самостійної роботи

Самостійна робота (4 годин) передбачає поглиблене вивчення нормативних документів та опрацювання додаткової літератури.

Аналіз порівняльних таблиць Стандарту базової та профільної освіти.

Перегляд вебінарів МОН щодо впровадження пілотних проєктів у 10-х класах.

Генеza профільної освіти: Історія становлення академічних ліцеїв в Україні та європейський досвід (Франція, Німеччина) у викладанні мистецтва на профільному рівні.

Психологія кольору в арт-терапії: Самостійне опрацювання методик емоційного розвантаження підлітків у кризові періоди.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи

1. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення: 09.02.2026).
2. Про повну загальну середню освіту: Закон України від 16.02.2020 № 463-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text> (дата звернення: 09.02.2026).
3. Постанова Кабінету Міністрів України від 25.07.2024 № 851 «Про затвердження Державного стандарту профільної середньої освіти» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-2024-%D0%BF#Text> (дата звернення: 09.02.2026).
4. Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково педагогічних працівників: постанова Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 року № 800. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-%D0%BF#Text> (дата звернення: 10.02.2026).
5. Програма підвищення кваліфікації педагогічних працівників... "Старша профільна школа: нові підходи та інструменти для вчителів"» URL: <https://ips.ligazakon.net/document/MUS42405> (дата звернення: 10.02.2026).
6. Про затвердження професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти»: наказ МОН України від 29.08.2024 № 1225. URL: <https://surl.lu/fnzntl> (дата звернення: 09.02.2026).
7. Наказ Міністерства освіти і науки України від 26.05.2025 № 765 «Про затвердження Типової освітньої програми для 10-12 класів закладів загальної середньої освіти» URL: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/94729/ (дата звернення: 10.02.2026).

8. Постанова Кабінету Міністрів України від 05.11.2025 № 1439 «Про реалізацію експериментального проєкту щодо закупівлі послуг з підвищення кваліфікації та супервізії педагогічних працівників» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1439-2025-%D0%BF#Text> (дата звернення: 10.02.2026).

Основна література

9. Концептуальні засади реформування профільної середньої освіти (академічні ліцеї): наказ МОН від 10.10.2024 № 1451 «Про затвердження Концептуальних засад реформування профільної середньої освіти (академічні ліцеї)». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1451729-24#Text> (дата звернення: 10.02.2026).
10. Наказ МОН від 15.05.2023 № 563 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0563729-23#Text> (дата звернення: 10.02.2026).
11. Профорієнтація в Новій українській школі: методичний посібник для вчителів. Київ: УІРО, 2020. URL: https://uied.org.ua/wp-content/uploads/2020/12/konczepczyia-profori%D1%94ntaczii%CC%88-dlya-gromadskogo-obgovorennya-16_12_20-.pdf (дата звернення: 10.02.2026).

Додаткова література

12. Мистецька освіта в НУШ: Критерії оцінювання та рівні досягнень (Матеріали «Всеосвіта»). URL: <https://vseosvita.ua/library/kryterii-otsiniuvannia-z-hrupamy-rezultativ-z-mystetstva-1081513.html>
13. Штучний інтелект для вчителів мистецтва: 7 практичних способів використання (Блог Г. Богосвятської). URL: <https://bogosvyatska.com/2023/09/03/7-sposobiv-vykorystannya-shi/>
14. Canva для освіти: Посібник із використання AI-інструментів у класі. URL: <https://www.canva.com/ai-for-teachers/>
15. Методичні рекомендації щодо використання інтерактивних панелей на уроках мистецтва (Promethean World). URL: <https://prometheanworld.com.ua/shi-dlya-vchyteliv-praktychni-porady-ta-pryklady-urokiv/>